

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana poš. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 1.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

I. M.:

POSKUS.

Poskusimo naj, nam govore ljudje od vseh strani, iti v volitve samostojno po današnji naši taktiki in videli bomo, da pogorimo.

O tem, kaj pomeni pogoreti in zmagati, si ti ljudje sami niso na jasnem. Ne pogoriš tedaj, če greš odločno po začrtani poti in čeprav nam trenutno ni sledilo ljudstvo, da nam pomore s kroglico do izvršitve naših idej.

Nismo zmagali tedaj, če zapustimo pot resnice in gremo na kriva pota, če ravno bi vse ljudstvo drlo za nami.

Pogori samo demagog, če vidi, da je ljudstvo njegov namen sprevidelo in se še pravočasno od njega odstranilo, tako da nima dotičnik nobenega upa več, da bo kdaj zmagal.

Odkvisno je od ljudstva, ali zmaga demagoštvo ali pa pravica.

Da danes še vedno zmaguje demagoštvo je krivo ljudstvo, ki to samo hoče, da so pa med njim ljudje, ki so spoznali vso krutost in ogabnost javnega življenja, je zopet resnica. Ti ljudje se ne ozirajo več ne na levo niti na desno in gredo po poti resnice, da žnjo pospešijo hitrejši pohod pravice.

Vse kričanje ljudi, ki še ne verjamejo v resnico je ostalo brezplodno in ugotoviti moramo z veseljem, da na naši poti nismo ostali osamljeni. Borba za resnico se je že preveč razširila, da bi njena ognjišča še kdaj ugasnila.

Demokratično načelo nas je vodilo po potih, ki bodo ostala uravnana in do-

stopna vsakemu, ki bo hotel priznavati enakopravnost ljudem, ki trpe pod knuto kapitalističnega razreda in posameznikov, kateri danes še umejo z denarjem ali s silo pridobiti si zase večino.

Ne poznamo nedoslednih poskusov, zato tudi nismo nikoli skušali spraviti koga na tenak led. Poznamo samo resnico in javnost. Naj vsakdo sliši in ve, kaj se godi, kaj je prav in kaj ni prav, kdo je krivec in kdo trpi in zakaj trpi.

Zadoščenje doslednosti imamo in to je za naš pokret merodajno. Vemo, da imamo temelj, na katerem bo povzdignjena stavba, ki bodo v njej iskali zaščite vsi oni sloji, ki se po delu in trpljenju nič ne ločijo.

Po volitvah, ko bo ljudstvo videlo, da bo belgrajski politični oreh z vsakim dnevom bolj trd in da ne bodo vsa prizadevanja tega ali onega nič zalegla, mora priti spoznanje da je naša državna stavba sploh nemogoča, če ni pravega hišnega statuta ali pa ustave za red v tej hiši.

Vsaka politična stranka ima svoja stremjenja, ki jih uvaja potom strankinega statuta in ko čuli, da je njena moč precej uplivna, gre z vso vehemenco na delo, da uveljavi v celi državi svoje politično mišljenje — seveda po svojem statutu. Statut stranke je v politiki toliko, kolikor ustava v državi. In ni se čuditi, če vidimo državno politiko, ki se suče okrog ene ustave, katera pa je prikrojena popolnoma v smislu najmočnejše in najuplivernejše stranke. Po ustavi in sistemu v državi si more biti vsakdo, ki ima vsaj malo soli v glavi, takoi na jasnem, kdo v državi sploh vlada.

Mi socialisti imamo svojo ustavo — statut — in kdor ga pozna, ve, da je temelj za edino ustavo, ki bi znala rešiti državo iz gotove propasti.

Socializem se res ne da taksirati, še manj pa bi bilo umestno, če bi kdo sklepal, da je socializmu treba dati ustavo. Socializem sam po sebi tvori ustavo. Če bi bili vse ljudje ne samo »socialisti«, pač pa bi tudi izvajali socializem, tedaj bi ne rabili nič več, ker stvar bi šla gladko sama od sebe. Pri naših razmerah pa smo šele otroci v povojih in se zato ne smemo čuditi, če moramo socialiste šele ustvarjati. Ustvarjati jih ni mogoče, dokler jim v dejanskem življenju ne nudiš dejansko možnost do spoznanja socializma. Spozna ga pa šele tisti dodobra, ki vidi v socialistični stranki strankin statut, potom katerega je mogoče vzdržati red in ki je v društvenem, gospodarskem, političnem in v vseh drugih ozirih kaži-pot za sistem, ki se naj v državi uveljavi.

To ni poskus, pač pa dejstvo, ki sloni na pravem in resničnem temelju, na katerem smo prepričani, da zmagamo. Kmet in delavec, ne sme vaju ločiti in goljufati nič, da bi ne spoznala te resnice! Kolikor bo ljudi, ki bodo priznali ta dejstva in po njih delovali toliko bo tudi izprememb k boljši državi.

Volilni boj.

Volilni shodi SSJ in KDZ.

V nedeljo 4. marca.

Na Vrhniki

V Gameljnah pod Šmarno goro.

V Medvodah.

Pesnik.

Labod je dvignil perot, skočil na plot, pogledal odkod prihaja gospod, sklical svoj rod, postavil ga v kot in dejal: Saperlot, jaz sem pesnik in grem svojo pot!

Umrl je. Res? Ni mogoče! Kdo, kje, kdaj? On je umrl, mož, On, mož? Ah, kaj pravite! Bog mu daj večni mir in pokoj! Darujmo za reveže, da bo živel njegov duh med narodom! Darujmo! Potrkajmo na plemenita srca, naj se odpro, naj zažubi studenec človeške usumljenosti! Pijte vsi, ki ste žejni in ohladite svoja izsušena usta! In glas je odšel s plemenitostjo od hiše do hiše. Trkala sta, odpirala so se vrata in srca in bila so polna usmiljenja in ljubezni do bližnjega. Potrkala sta tudi pri njem.

»Umrl je, gospod, pravkar je umrl. Darujte, prosim, za reveže, da bo zveličana njegova duša in mirno vaše srce!«

Skočil je s postelje, palec je vtaknil v nos, zavrtel, popravil dolge lase na glavi in spregovoril svečano: »Gospod glas, vrnite se in povejte narodu, da sem sklenil žrtvovati za reveže svojo dušo.« Glas je zatisnil levo oko, z desnim je pomelžikal, zazibal se je na desno in levo ter skočil zadovoljno skozi okno. Plemenitost pa je ostala pri njem.

Sedel je za mizo, zgrabil pero, pomislil in dejal: Duša, skoči inz telesa! Zapusti nedostojno bivališče in pridi, da se pogovoriva! Zadeva je nujna, ne trpi nobenega odlašanja. Obljubil sem. Duša pa se je obotavljala: Toplo je, prijatelj, tu notri, zunaj pa je zapadel včeraj sneg in blatne so ceste, kjer hodijo ljudje. Ne grem, umazala bi si noge in morda bi me obrizgal tudi avtomobil, v katerem se vozi po mestu glas. On se je prestrašil in odgovarjal: Duša, predraga moja duša! Za božjo voljo te prosim, skoči iz telesa! Nikar se ne boj blata, pripravil sem ti belo posteljo, pogrnil sem čisto rjuho, se-

dela boš kakor doma. In kramljala bova. Nalil bom dva bokala tokajca, tebi enega in meni enega. Za njegovo zdravje bova trčila, potem pa mi boš pomagala storiti svojo dolžnost. Saj veš, brez tebe ne gre, nikakor ne gre. Napisati je treba, saj me razumeš, kaj ne? Kaj poreko ljudje, če bova molčala?

»He, he, he,« se je smejala duša v telesu. »Za bokal tokajca, misliš, a? Hhm, hm. Misliš, da sem hišna, kuharica, a? Olej ga no junaka, za bokal tokajca bi me rad kupil. Ne, prijatelj, nič ne bo iz te kupčije! Pred pošto so dražja telesa brez duš. Pojdi, poskusi, morda najdeš tudi dušo brez telesa. Včasih se izgubi, pade v blato, pohodijo jo. Če jo najdeš, bogme, za bokal cvička bo šla s teboj. Jaz pa ne grem iz telesa, toplo je, prijetno.«

On je bil ves iz sebe. Vstal je, s pestjo se je udaril po prsih, zaklel, pa se je takoj spomnil, da to ne bo prav. »Oprosti, duša,« je dejal skesano, »sape mi je

Ustanavljajte nove organizacije, širite naš tisk, prispevajte v tiskovni sklad!
Stranka živi od vas, sodrugih, in vi zaživite od nje!

Na Sedlarjevem ob 7. zjutraj.
V Kozjem ob 11. dopoldne.
V Koprivnici ob 18.

V nedeljo, dne 11. marca:
Na Bizeljskem ob 7.
V Sv. Petru pod Sv. Gorami ob 14.
(2. popoldne).
V Podsedri ob 18. (6. zvečer).
V Sevnici ob 7. zjutraj.
V Ratiburgu ob 7. zjutraj in v Cer-
kuici in okolici.

Več na lopakih.

Vsi, ki živite od dela svojih rok, ude-
ležite se shodov polnoštevilo!

Politične vesti.

+ **Sporazum med Jugoslavijo in Avstrijo.** V petek so se vršila ves dan poga-
janja med našo in avstrijsko delegacijo
v štirih sekcijah. Končno je bil dosežen
sporazum. — V politični sekciji je predlo-
žila naša delegacija obširen referat o sta-
nju narodnih manjšin v Avstriji, v prvi
vrsti koroških Slovencev. Kancelar Sei-
pel je obljubil, da bo preiskal pritožbe in
ugodil opravičenim zahtevam posebno
glede šolstva. — Priprave za sklep trgo-
vinske pogodbe med obema državama
bodo izvršene tekom meseca marca. —
Druga sekcija je razpravljala o promet-
nih olajšavah. Do končnega uspešnega
dogovora bo prišlo koncem marca. — V
vprašanju ukinjenja sekvestrov in vpra-
šanjih finančnega značaja je bilo sklenje-
nih več dogovorov. Glede sekvestrirane-
ga imetja je določeno, da so naši in av-
strijski državljani pooblašteni prenesti
svoje premoženje in vrednost-
ne papirje v svojo državo, ne da bi jim
bilo treba plačati takso in carino. Obvez-
nice predvojnih dolgov, ki so last naših
državljanov, a se nahajajo na ozemlju
Avstrije, morejo lastniki prenesti v našo
državo in bodo žigosane pri nas. — Za-
sebnih dolgov v predvojnih kronah se bo-
do izplačali na ta način, da se plača za
vsakih 100 predvojnih kron 8 dinarjev.
Izveti so slučajni lombardnih poslov, ki
so bili sklenjeni na avstrijske vojne dol-
gove. Te vrste dolgov se ne smatra za
predvojne in se izplača za vsakih 100 sta-
rih avstrijskih kron 100 nemško-avstrij-
skih. Ta zadnja določba pa še ni končno-
veljavna, ker sta si obe vladi izgovorili
15-dnevni rok, da se posvetujeta z zaseb-
nimi interesenti. — Dalje odstopi Avstrija
naši državi 28.000 akcij Steinbeissovega

podjetja v Bosni, 2800 akcij želez. indu-
strije v Zenici, 4000 akcij sladkorne to-
varne v Usori, 1500 akcij podjetja v Va-
rešu in 1500 akcij podjetja »Bosnia« in po-
slaniško palačo na Dunaju proti plačilu
10 milijonov Din. Sedeži akcijske družbe,
ki imajo podjetja v Jugoslaviji, se morajo
prenesti tekom 6 mesecev v našo državo.

+ **Dr. Laza Marković**, naš pravo-
sodni minister, je po poročilu belgrajske
»Politike« zapleten v neko korupcijsko
afero, o kateri razpravlja glavni odbor
radikalcev že tri dni. Gre za ukinjenje
sekvestra nad posestvom grofa Majlatha
pri Virovitici v Slavoniji. Baje bo naš pravo-
sodni minister »iz zdravstvenih razlo-
gov« odstopil. — Radikali so silno raz-
cepljeni, poleg Protičevih je vloženih še
16 radikalskih list.

+ **Italijanska vlada** je poslala poseb-
nega kurirja v Belgrad, ki bo predložil
kralju originalni izvod sv. margheritske-
ga dogovora v podpis. — V soboto zve-
čer bo odpotovala iz Rima delegacija za
uređitev reškega vprašanja v Opatju,
kjer se bo sestala z našo komisijo. Poga-
janja med obema delegacijama bodo tra-
jala precej dolgo, najbrž 1 mesec.

+ **V francosko - nemškem sporu**
glede reparacij in zasedbe Poruhria bodo
intervenirali po zadnjih poročilih iz Lon-
dona angleški in ameriški finančni in in-
dustrijski krogi. — Položaj v Poruhriu je
neizpremenjen, t. j. nasilje traja naprej.

Izšla je zadnja številka 1. letnika
»Kresa«. Naročajte novi letnik!

Dnevne vesti.

Ministrstvo vojne in mornarice je
odredilo, da je v bližini vojnih municij-
skih skladišč v razdalji do 750 m vsaka
nova zgradba zabranjena, v razdalji od
750—1000 m pa dopustna le pod pogo-
jem, če so ta skladišča od vseh strani ob-
dana z nasipom in se lastniki zgradb za-
vežejo, da ne bodo v slučaju ognja ali
eksplozije v skladiščih zahtevali od voj-
nih oblastev nikake odškodnine za po-
vzročeno škodo.

= **Nova železnica Kočevje-Stari trg-
Vrbovsko in Črnomelj** — zveza s to pro-
go, dalje proga Št. Janž-Sevnica se pri-
čneta kmalu trasirati. Finančni odbor je
odobril že kredit v znesku 1 milijona di-
narjev, sekcija za trasiranje se je tudi že
ustanovila.

Podjetnikom kamenolomov. Gradbe-
ni oddelek občinskega sveta mesta Skop-

gi, duša noče iz telesa; pomagati vam
hočem.

»Res?« se je razveselil in povabil
plemenitost, naj sede kraj njega. »Sam
Bog vas pošilja, dobra gospa. Obupal
sem že, sami ste bili priča, ne gre zlodej
iz telesa, pa si pomagaj če znaš. Trma-
sta je, gospa, tako je trmasta, da sem jo
hotel že prodati. Pa se mi smili. Saj ve-
ste, kako je pri tujih ljudeh. No, kaj pa vi
pravite, kako bi jo spravila na dan?«

»Obljubite ji,« je dejala plemenitost,
»da jo boste nosili v kletki po mestu in
kazali ljudem in takoj bo na mizi.«

»Kaj pravite! To je ideja, a! Vidi se
vam, gospa, da ste iz boljše hiše. In kako
to, da se nisem spomnil sam? Tako pre-
prosto, tako razumljivo! Seyeda, ženska
je kakor vse druge. Kaj hočemo.« In obr-
nil se je k duši:

»Duša, ne bova pila tokajca. Pripra-
vil sem ti belo preprogo, sedla boš nanjo
in pokazal te bom vsem dobrim ljudem

lie išče za svoj kamenolom, ki je odda-
ljen 3 km od mesta podjetnika, ki bi imel
na razpolago večje število kvalificiranih
delavcev, kakor polirje minerje in delav-
ce za izdelovanje kamenitih kock za tla-
kovanje cest. Podjetniki, ki reflektirajo
na to delo ki bi trajalo nekaj let, naj
upošljejo na Državno borzo dela v Ljub-
ljani pismene ponudbe oziroma naj se pri
nii osebno zglasijo za informacije. — Drž.
borza dela v Ljubljani.

Ljubljana.

Poštni nered pred sodiščem. V torek
27. februarja ob 9. se bo vršila glavna
razprava pri deželnem sodišču v Ljublja-
ni v sobi št. 79 proti odgovornemu ured-
niku »Napreja« po § 104. s. k. z. zaradi
notice z dne 30. novembra 1922, v kateri
smo zahtevali, naj se zadeva pojasni,
predno se tozadevni dokumenti umičijo.

Interesantno je, da tudi v tem sluča-
ju iščejo predvsem tistega, ki je zahte-
val razčiščenje, namesto da bi iskali ne-
red in ugotovili krivca. Posebno hočejo
ustrahiti pošne uradnike in so si zato kar
na lepem enega izbrali in rekli: ti si o ne-
redu vedel, torej si ti tudi pisal o njem.
Tako so obtožili istotako po § 104. srb-
skega k. z. g. Milana Detelo, tistega, ki
je razkril dolarske prince na pošti. Raz-
prava utegne postati res vrlo intere-
santna.

Celje.

Iz seje občinskega sveta celjskega.
G. župan otvori ob 6. sejo. Po odobrenju
prejšnjega zapisnika imenuje župan dva
poveritelja zapisnika. — G. prof. Mrav-
ljak, ref. personalno - pravnega odseka,
predlaga v imenu odseka za vdovo pok.
gledališkega mojstra Ruprehta 2000 K
podpore. Sodr. Koren predlaga s pojasni-
lom 1000 Din in obč. svet sprejme. Proš-
nji vodovodnega mojstra in njegovega
pomočnika se honorar za nadure prizna.
Prošnjam g. ravn. Brinarja in drugih se
ugodi in izplača stanarina, od g. ravnate-
lja Serafnika pa se dosedanja iztirja. —
Ref. pravnega odseka dr. Kalan poda
predlog odseka za domovinsko zvezo;
razen Krviška še vsi sprejmejo, g. inž.
Kandušeri se taksa ne vrne. — Klavnica.
Užitninski davek se mora pobirati in pla-
čati za vse meso, ki pasira klavnico. Pri-
ziv gg. Tošiča in Naumoviča zaradi takse
na vozeh se zavrne, tako tudi prošnja gg.
Logarja in Verčkovnika za brezplačno
stanovanje. — Plinarna. Referent g. Re-
bek. Proračun za november in december
se vzame na znanje, dobava enega jerme-

Samo pomagaj mi. Praznično krilo dobiš,
z dišavami te namažem, vse bo v redu.

Ko je duša začula te besede je hipo-
ma skočila iz telesa in obsedela na mizi.
Bila je mršava in solze so se ji cedile iz
oči.

»Kaj hočeš, čemu si me klical? Go-
voril!« Skrčila se je in zlezla na staro za-
prašeno knjigo.

»Umiri je, veš, dragica. Pravkar so
bili pri meni, naj žrtvujem za reveže.
Obrnil sem vse žepe — prazno, same
smeti in ostanki nedokajenih cigaret. Ne-
kaj pa morava storiti, spodobi se, druga-
če bodo mislili bogve kaj. Saj razumeš,
kaj hočem povedati?«

Duša je pomigala z mršavo brado in
jezno pogledala plemenitost, ki je še ved-
no stala za mizo. On je razumel ta po-
gled.

(Dalje prih.)

zmanjkalo, potrkal sem na vrata, da se
omehča tvoja trdosrčnost. Imej usmilje-
nje, dva bokala dam, samo reši me. Bil
sem pred pošto, ni, prav nobene ni tam.
Vse so pobrali. Saj veš, hudi časi so pri-
šli, duš je malo, teles pa od dne do dne
več. Samo danes mi stoj še ob strani, ni-
koli več ne bom nadlegoval.« Duša pa je
bila neizprosna.

»Ne grem, za štefan, za sod tokajca
ne grem! Kaj ti pade na um! Ob takem
vremenu naj skočim iz telesa? Ne, odloč-
no nel!«

Zgrabil se je za dolge lase, in izbulil
oči. Miza in stoli so se zavrteli pred njim
in zdelo se mu je, da bo zdaj zdaj nastal
vesoljni potop. V tistem hipu pa je začu-
til, kako mu je nekdo rahlo položil roko
na pleča. Zganil se je in zatulil: »Vraga,
kdo si drzne motiti moj domači mir!
Marš iz hiše, danes me ni doma!«

»Ne razburjajte se, gospod,« je šepet-
tala plemenitost. »Vidim, da ste v zadre-

na se dovoli, glede drugih zadev se oglašita g. podžupan Žabkar in sodr. Koren, ki se izreče za ponovno razpravo v odseku. Prošnja za eno javno luč se odkloni, pač pa se da električni tok za bakteriološko stanico. Predlog ukinitve nočne službe v elektrarni, h kateri izrazi o pomisleke gg. Janič, Žabkar, Prekoršek in sodr. Koren, se vrne odseku v pretres. Glede pavšala pri žarnicah se izrečejo gg. Žabkar, Kalan, Stermecki in sodr. Koren, da se postopa po sklepu magistrata, da se kaznuje in tok ukine. Referent se pridruži in obč. svet sprejme predlog. — G. Gobeč referira. Pomožni uradnici v klanjci se plača zviša na 2400 K mesečno. — G. podžupan Žabkar, referent gospodarskega odseka. Za trgovsko šolo se sprejme najemnina 2900 Din. Knjigovodstvo oskrbnitstva se točno in natančno zahteva in pri prodaji dveh parov konj obč. svet vztraja. Na hribu Sv. Jožefa se les radi lubadarja poseka in proda parcelacija in nasajenje se pospeši. Račun g. Grada za popravo vodovoda v Vitanju (čez 14.000 K) se odobri. Za razravnaje smeti zraven drž. železnice se po samovolni pogodbi oskrbnika dosedanja vsota izplača in se nadaljnja pogodba ukine. Šoli se podarita dva voza gnoja. G. Rakuša se radi skladišča na Kralja Petra cesti pozove, da mora objekt popraviti. (Zadnji čas že). Stanovanjska oblast naj nabavi vse pisarniške potrebščine, katere naj se krijejo iz dohodkov stanovanjske oblasti. Najemnina rudarski šoli se zviša za 100% in se ne more odnisi. Lesni produktivni za drugi se najemnina za sedanje m² določi na 50 para. Prošnja ravnateljstva trgovne šole za dve peči se odbije, pač pa za graja garderobe. Pri policijskem svet. Senekoviču se dajo dve vrati na eni strani tapecirati vendar se to delo na predlog sodr. Korena še enkrat razpiše. Policija plača od novega leta naprej za vse prostore 4000 K. Na prošnja »Športnega kluba« se bo glede Glazije komisija ponovno vršila. Plinova peč v mestni posvetovalnici se odstrani in nadomesti z drugo za premog. — G. dr. Božič referira o finančnem odseku. Prošnja glede domovinske takse se odkloni. Dijaški plesni šoli se taksa za veselice izjemoma odpusti, ker je čisti dobiček za dijaško kuhinjo. Telefon v policijski stražnici se ne opusti, stroške nosi polovico policija in drugo mestna občina. Prošnja gostilniške zadruge za pavšaliranje nočnega davka se za sedaj odkloni. Požarni brambi v okolici Celje se podari 2000 K za nabavo lestev. Odobri se dvig mestnega magistrata iz raznih fondov. Kostančev les v Pečovniku se proda najboljšemu ponudniku. — G. Janič referira za obrtno - tržni odsek. Predlaga se rešitev treh lokalnih potreb in prošnja Debenjakova se odkloni.

Iz stranke.

Vsem članom pokrajinskega odbora SSJ in KDZ. Dopis številke 1015 in zaupni dopis številke 3 z dne 22. t. m. je imel že v dveh dneh zaželeni uspeh. Sodrugi, to je najlepši dokaz, kakšna moč je v organizaciji. Čeprav nam pošta nagaja! — Pokrajinsko tajništvo.

Iz strok. gibanja.

Novemu društvu strojevodij Jugoslavije. K vsebini prve številke »Strojevodje«, strokovnega lista društva strojevodij Jugoslavije si dovoljujem izreči svoje mnenje. — Stremljenje društva za izboljšanje gmotnega položaja in moralne

povzdige, strokovno - tehničnega pouka in povzdigo izobrazbe v splošnem, je vsekakor spoštovanja vredno. Samo nekaj naj bi strojevodje premislili. Če bi bil George Stephenson kot izumitelj vedel, da bo njegov izum služil v tako nizkotne barbarske namene, kakor služi v današnji kapitalistični družbi in da bo le posredno služil vsem narodom v napredek in blagostanje, in če bi bil slutil, da bodo vodje njegovega izuma slepo, nezavedno orodje v rokah ljudskih krvnikov, bi bil on kakor vsi drugi izumitelji, katerih izume izrabljajo v ljudsko škodo — ponesel svoj izum v večno tajnost. Ze marsikak izum baje ni postal znan ker izumiteljem njih moralni čut ni pripuščal, da bi izročili današnji kapitalistični družbi izume, s katerimi bi se izkoriščanje in klanje samo še povečalo. — Ker piše »Strojevodja« o moralni povzdigi strojnega osebja, je nepomislivo, da je drugod iz vsebine razvidno, naj bodo strojevodje še naprej mrtvo orodje tudi takrat, če bi se zopet začelo klanje in bi naj strojevodje bili zopet »Kadaverführerji«. Čeprav se zavedam, kake stvari so se že dogajale na pritisk reakcionarnih vladodržcev tako drugod kakor tudi pri nas, naj omenim le zadnjo železničarsko stavko, ko so se svetili bajoneti na lokomotivah, poudarjamo vendar, da strojevodje o vsem tem razmišljajo. Vseeno usmerjajo svoja pota k cilju tako da prešina vsakega strojevodjo in kurjača zavesti, da mora kot važen član družbe v težkih časih storiti to, kar je družbi v korist, čeprav bi njemu kot posamezniku škodovalo. To je vzvišena moralna naloga strojnega osebja. — Razmišljajte o tem, pa boste spoznali, da je stremljenje za napredkom in blagostanjem v okviru lokalno-nacionalnega in reakcionarnega patriotizma nesmiselno in dosegljivo le v okviru razredne internacionalne zavesti. — Privatnik.

UTRINKI.

»Za božjo voljo, sodrugi, dajmo se že enkrat pobotati!« (Golouh na enotno-frontarski konferenci 21. januarja v Ljubljani.)

»Pojdimo skupaj! Prokleti boste, če ne greste v enotno fronto!« (Nachtigal na mariborskem okrožnem zboru 28. januarja.)

Miha Koren, komunistični poslanec, ni nič rekel. Samo podpisal je volilni proglas Zveze — pardon Socialistične stranke delovnega ljudstva.

Nachtigal je nato prešel v enotno fronto k radikalcem.

Miha Koren še potem nič rekel ni. Samo podpisal se je kot kandidat na listi zveze radikalnega ljudstva.

Mandat v tej zvezi več nesejo in obveznosti ne nalagajo nobenih tako kakor n. pr. v Socialistični stranki Jugoslavije.

Kaj čaka Golouh?

Na Tavčarjevem pogrebu smo videli korakati v sprevedu stran ob strani Prepeluha s Tonetom Kristanom. Smehljala sta se. Pravijo, da se v smrti vse pobrati.

Dopisi.

Izkoriščanje delavstva na Južni železnici. G. Gornik, postajenačelnik na dostu, špediter na Rakeku, gostilničar, trafikant, trgovec s senom in mešanim blagom itd. ima z Južno železnico kot carinski deklarant na Rakeku pogodbo, glasom katere prejema mesečno pohlev-

no vsoto 25.000 Din — za svoje brezdelje. Nasprotno pa plačuje Južna železnica delavce tako škandalozno, da še živeti ne morejo. G. Gorniku, za katerega delajo železniški delavci in njegovi lastni uslužbenci proti jako nizki plači, pa ni bilo dovolj 25.000 Din. Njegova požrešnost sega tako daleč, da strankam pošila neopravičene posebne račune. Ti računi izkazujejo nerazumljive postavke: prva se imenuje intervencija in znaša pro vagon lesa najmanj 10 Din. Morda na ukaz Južne železnice? Druga postavka se imenuje »šped. pristojbina« in znaša najmanj 8 Din pro vagon. Na čigavi podlagi si pa prilašča računati to pristojbino? G. Jeras, sedani postajenačelnik, noče videti ničesar, pač pa konferira pogosto z g. Gornikom. Čemu? Menda zato, da naredita skupno red na postaji in pocenita promet? G. Gornik nastopa napram delavcem oderuško pri plači, obenem pa jim vsiljuje svoje politično prepričanje. Delavci proč od kapitalizma!

Starim in mladim. Od nekega starega sodruga iz celjske okolice smo prejeli sledeče pismo: Večkrat ne dobim kake številke »Napreja«. Tako tudi ta mesec nisem dobil štev. 14. in 19. Ne vem, ali se pri vas kam zameša, ali pa sreča med potjo kakšne radovedneže. Vsako številko pričakujem z veliko nestrpnostjo, ker si krajšam čas s svojim časopisom posebno zdaj, ko imam mnogo priložnosti za čitanje: že 14 mesecev sem bolan. Res je, da s svojimi skromnimi dohodki le težko plačujem dnevnik, ker je tudi žena že dolgo časa bolna, pa vendar me zanima, kaj se še godi po svetu. Med čitanjem premišlujem o preteklosti, o svojem delu v tovarni in v rudniku od l. 1878. do 1910., ko sem bil upokojen. Ne morem pozabiti, koliko truda je bilo treba za 8 urnik, in zdaj čitam in vidim, da se nahajajo v delavski stranki še taki ljudje, ki hočejo napraviti še to, kar je bilo s trudom priporjeno. Čudim se, da živijo taki malomarneži, ko je danes vendar dovolj sredstev za izobrazbo, če pomislimo, da prejšnje čase, ko sem bil še mlad, nismo imeli ničesar. Kdor se spominja let 1888 do 1892, zakaj je takrat šlo in proti komu, ta ne bo mogel tega nikdar pozabiti in ne razumeti, da vlada danes taka malomarnost. — Še veliko bi pisal, a ne smem motiti, ker vem, da imate mnogo dela. — Kljub temu mi našega starega zavednega sodruga prosimo, da nam piše. Dobro je povedal, da vlada malomarnost, le še hujša je, kakor on misli. Ne samo, da naše časopisje nima mnogo naročnikov, hujše je to, da ga večina niti tako ne čita, kakor je potrebno. Mnogokrat moramo še posebej ustmeno in pismeno razjasnjevati stvari, o katerih smo izčrpno pisali v listu. In večina nespornostjen nastane le radi prepovršnega čitanja. Radi malomarnežev so oškodovani redni čitatelji, ker moramo radi nepazljivcev zopet in zopet ponavljati tisto, kar smo povedali že tolikokrat. Čitajte torej redno in pazljivo tudi daljše stvari, potem ne bo ponavljanj in list bo zanimivejši.

Marionetno gledališče v »Mestnem domu«: V nedeljo, 25. t. m., ob 15. in 18.: »Trojčki iz Damaska« in »Tri želje«.

Delavci! kupidite čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarnen Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloda na drobno in debelo. Ljubljana, Breg 20.

Pragersko. Dopisa v »Napreju« sta gospo in gospoda Leskovarja hudo razburila in je gospa obdolžila svojega najboljšega gosta, da je dal on vso stvar v liste. No, dotični nima časa, da bi njo in njega v časnikih trgal, a če bi ga imel, bi stvar še drugače zagrabil. Ker če bi mu hotel škodovati, bi mu tedaj, ko so ležale svine skrite v gnoju in v šupi, kjer se sedaj nahajajo vozovi, velike množine moke, slanine, klobas in fižola. In naznanil bi ga takrat na primerne še mesto, ne pa v časnike. — Ni čuda, če si je napravil g. Leskovar velikansko premoženje, ko mu je pomagal pri prodajanju tistega, kar ni on mogel prodati brez vse obrti, g. Trester, ki je zato dobil tudi občutno darilo. — Borza dela bi morala na Pragerskem ustanoviti svojo podružnico, ki bi jo lahko g. Leskovar sam vzdrževal s svojim številnim uslužbenstvom, ki se pri njem silno pogosto menja. Plačuje prav dobro. Tako daje n. pr. 60 let staremu delavcu celo 40 kron, če mu žene kravo s Pragerskega v Ruše. Tudi je zelo ludomil

in bi gotovo svoji ženi prepovedal klofutati vajence, ki se pri n'jem uče, pred vsemi ljudmi. Še manj bi ji dovolil predrznost, da gre napadat v drugo hišo vajence, ki pripada drugemu mojstru. Pa seveda, g. Leskovar za takšne reči nima očes. — Na Studencu si je dala zgraditi babilonski stolp, na bi bilo bole, če bi pogledala, kako so učenci in služkinje oblečene, ki imajo v rokah živila za potrebo gostilne in mesnice. Tudi z obrtnim zakonom bi se morala boljše seznaniti, da ne bo prepovedala vstop v gostilno ljudem, ki so ji nekoč hlančevali, a se jih sedaj boji, da bi ne škodovali nje možu pri izvažanju. Naj se spomni, kako je med nami priljubljena! Ko se je pelala iz Ruš na Pragersko, so se ji tri kolesa zgubila med vožnjo. Mogoče, da na Pragerskem še četrto zgubi! — **Opazovalec.**

Prevalje. Tuka šnja podružnica »Svobode«, ki je še pred enim letom tako močno napredovala, je lansko leto popolnoma zamrzla, razen knjižnice, katero je prevzel g. učitelj Doberšek v svoji de-

lokrog. Pred kratkim je pričela dobro delovati, precejšnje število članov se je zopet vrnilo, a še več bi se jih, če bi še zastalo delovanje spravili v prejšnji tir. Le žal, da ni pravega vodstva. Prejšnji predsednik je pred neka meseci odšel, ne da bi sklical sejo ali nov občni zbor; ostali odborniki so pa tudi zgrešili svojo dolžnost. Tako je bila podružnica brez pravega vodstva, kar je še tudi sedaj, in oni, ki po sodelovanju hrepenijo, izgubljajo na ta način vse hrepenenje in veselje do sodelovanja. V dolgih zimskih dneh ima vsak največ časa, posebno pa za udeležitev predstave zato si želimo, da preostali odbor takoj skliče občni zbor, katerega je treba tudi dobro razglasiti, da se ga bodo tudi bolj oddaljeni sodruzi udeležili. — **Po sodelovanju hrepeneci.**

Volitve se bližajo. Obujte si škornje in pokažite, da je 50 organizacij več, kakor 50 dobro plačanih agitatorjev!!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ)
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Lepota? Svežost mladosti? Priljubljena vnanjost? Vse to si lahko ohranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanredno učinkujejo že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo varujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštnino 25 dinarjev), Elza-pomada za rast last (2 lončka s pakovanjem in poštnino 25 dinarjev), Elza lilijno milo lepote (4 kose s pakovanjem in poštnino 35 dinarjev) in drugi Elza-preparati kakor Elza cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd.; adresa: Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 252, Hrvatsko.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Šivalni stroji Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. - Ustanovljena leta 1867.

Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“.

Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn

in močorete za prvo kolo:

Dürkopp, Styria, Waffenrad.

Začasno znižane cene!

!! 10letna garancija !!

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA STEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJSE PLAKATE IN VABILA
.. ZA SHODE IN VESELICE ..

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROSUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

PALMA

kaučuk potpetnike in potplate

Prednosti!

Ceneje in znatno trajnije nego od kozel
Varstvo proti vlagi i mrazu!

1000 frankov mesečno

zaslužijo lahko ženske in moški vsakega stanu s sodelovanjem pri neki

holandski tvrdki.

Zahtevajte vzorce in brušure proti poslanim 10 Din v bankovcih pri: **E. BOCK**, Wien, VI., Gumpendorferstraße Nr. 109/14.

Pridobivajte naročnike!

PERILO

za dame, gospode in otroke

po zmernih cenah pri

A. ŠINKOVIC nasl. **K. SOSS**,

Ljubljana, Mestni trg 19.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900.

Daljška glavnica in rezervni zakladi cca. K 150,000.000.

Čekovni račun: št. 10509. Brzojavni naslov: Banka Ljubljana. Tel. št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Obrestuje vloge najugodnejše.

Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Na bolše peči sedanjosti so emailirane
LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,

trgovina stavbnega materijala

Prežernova ulica **LJUBJANA** Prežernova ulica